

Blog november 2025

Een hechte groep in de performingsfase.

a de herfstvakantie valt het me op veel meer plekken op. Rust in de klas. Heerlijk! Een duidelijk teken dat de [stormingsfase](#) is afgerond en jullie lekker aan het werk kunnen samen.

De fase waarin jullie nu zitten, noemen we de performingsfase en nu is het perfecte moment om het [fundament van de groepsvorming](#) verder te verstevigen en te verdiepen. De [kennismaking](#), [hiërarchie](#), [regels en routines](#) zijn doorlopen, nu is het tijd om een hechte groep te vormen.

In deze blog geef ik je verschillende werkvormen mee waardoor je zorgt voor een hechte groep in plaats van een verzameling kliekjes.

Groepsvormingsfasen in de klas.

Tuckman bedacht deze bekendste indeling van groepsvorming. De fasen volgen elkaar in de praktijk niet in een strakke volgorde op, maar lopen hier en daar tegelijkertijd en door elkaar heen.

In deze blog gaan we in op de **performingsfase (4)**.

De groepsvormingsfasen zijn:

1. **Forming:** leerlingen ontmoeten elkaar en leren elkaar beter kennen. Dit kan aan het begin van het schooljaar zijn, maar ook met de komst van nieuwe leerlingen op een later moment of als er een nieuwe leerkracht komt.
2. **Storming:** wie gaat welke rol innemen in de hiërarchie? De dynamiek kan gedurende het jaar veranderen en soms kun je daardoor op een later moment weer in deze fase terechtkomen.
3. **Norming:** de waarden, normen, regels en routines die in de groep gelden worden duidelijk en vastgelegd. Lees hiervoor mijn blog over [klassenmanagement](#).
4. **Performing:** de losse individuen vormen in deze fase een groep. Er heerst meer rust om aan de leerdoelen te werken.
5. **Adjourning:** de groep gaat uit elkaar en neemt afscheid, tijdelijk of permanent.

Belangrijke weken gedurende het schooljaar.

Het hangt er maar net vanaf in welke periode van het schooljaar we ons bevinden en wat er speelt. Meer over belangrijke weken vind je hier:

Blog over [Gouden Weken](#).

Blog over [Zilveren Weken](#).

Blog over [Bronzen Weken](#)

De **performingsfase** is sowieso onderdeel van de Zilveren Weken, de periode na de kerstvakantie. De eerste 3 fasen, met de meeste dynamiek, zijn dan doorlopen.

Maar misschien is het jullie ook nu al, ruim voor de kerstvakantie gelukt om de eerste 3 fasen goed te doorlopen en hebben jullie al een stevig fundament kunnen leggen, dan zijn jullie natuurlijk nu al begonnen met de performingsfase!

[Als de rust is teruggekeerd.](#)

Wanneer de groep goed staat, kan er beter gewerkt worden aan de leerdoelen, omdat leerlingen minder bezig zijn met elkaar en met de regels.

Om echt goed met elkaar te kunnen samenwerken en samenspelen, hebben leerlingen veel verschillende **vaardigheden** nodig. Dat is niet alleen belangrijk voor hun schooltijd maar in hun gehele latere leven. In het werk, in onze maatschappij, is het van belang om deze vaardigheden goed te ontwikkelen. Deze vaardigheden leren ze door gerichte activiteiten die aandacht geven aan het ontwikkelen en oefenen van deze vaardigheden.

Er is niet voor niets een hele leerlijn '**samenwerkingsvaardigheden**'. Deze leerlijn geeft jou als leerkracht zicht op de verschillende vaardigheden: op welk moment zou je leerling een vaardigheid zo ongeveer moeten beheersen? Zodra je daar inzicht in hebt kun je ook beredeneerd activiteiten kiezen die aansluiten bij de ontwikkelingsfase van jouw leerlingen op gebied van samenwerkingsvaardigheden.

Geef je leerlingen goede input en **positieve feedback** tijdens en na deze activiteiten. Vraag ze ook hoe zij het hebben ervaren en wat er de volgende keer beter kan. Gebruik de [T-kaart](#) om gewenst gedrag tijdens het samenwerken te stimuleren. En zorg dat de leerlingen ook steeds met andere kinderen werken om de [sociale cohesie](#) te versterken.

[Activiteiten om de performingsfase goed te begeleiden.](#)

Ook tijdens deze fase is het belangrijk om, naast en mét de reguliere leerdoelen, in te blijven zetten op werkvormen. Jullie kunnen elkaar hiermee nóg beter leren kennen en je kunt verdieping zoeken door de klas te richten op het ontdekken en ontwikkelen van talenten, vaardigheden en kwaliteiten.

Kinderen hebben een natuurlijke behoefte om te praten en te bewegen. Bovendien leren kinderen niet alleen van jou als leerkracht, maar ook van elkaar. Door gerichte [coöperatieve werkvormen](#) in te zetten en hun samenwerkingsvaardigheden te oefenen, kom je ook aan deze behoeften tegemoet.

Activiteit 1: Welke is fout?

Ieder leerling schrijft 3 stellingen over zichzelf op. Twee zijn waar en 1 is niet waar. De andere leerlingen moeten raden welke niet klopt.

Dit kun je klassikaal spelen of door de inzet van een wandel-wissel-uit of 2praat werkvorm.

Activiteit 2: Het complimentenspel.

De kinderen geven elkaar complimenten. Niet over hun uiterlijk of spullen, maar juist over elkaars karakter, vaardigheden of kwaliteiten. Houd van tevoren een klassengesprek over het geven van complimenten, wat iedereen wel en niet fijn vindt om te horen en wat gepast en ongepast is bij het geven van complimenten. Wie buiten de klas ook complimenten uitdeelt, krijgt een extra punt. Aan het eind van de week heeft de grootste complimentengever gewonnen.

Activiteit 3: Het alfabet spel.

Maak teams en bedenk een thema, zoals dieren. Bij iedere letter van het alfabet schrijft het groepje een woord op. Het groepje met de meeste juiste antwoorden wint.

Andere thema's – afhankelijk van de leeftijd – zijn: landen, hobby's, sporten, beroepen, eten, etc.

Activiteit 4: Het emotiespel.

Maak symbolen voor verschillende emoties. Leg deze symbolen in de hoeken van de klas. Bespreek de emoties met de leerlingen en noem een gebeurtenis, situatie of activiteit. De leerlingen lopen vervolgens naar de hoek met de emotie die zij daarbij voelen.

Voorbeelden zijn: schoolreisje, kamp, zwemles, gym, feestjes, verjaardag, buitenspelen, naar een nieuwe school, logeren, etc.

Wist je dit al?

Als **Licentie Specialist Klasse(n)Kracht** begeleid en coach ik leerkrachten in het proces van de groepsvorming. Om van dynamische groepen een positieve groep te maken en ook daar te zorgen voor een krachtig en sociaal veilig leer- en leefklimaat.

Dat doe ik met behulp van de **RESPECT-aanpak van Klasse(n)Kracht**.

De RESPECT-aanpak is een gedegen methodiek om leerkrachten te versterken in de begeleiding van de groepsvorming. Deze aanpak zorgt elke keer weer voor het verkrijgen van een sociaal veilig groepsklimaat waardoor ook de leerkracht weer zelfverzekerd, energiek en met plezier voor de klas staat.

Denk je dat jij hier ook wel wat hulp bij kunt gebruiken?

Ik ga graag samen met jou aan de slag om samen te zorgen voor een veilig sociaal klimaat en een positieve groepsdynamiek. Zodat niet alleen de leerlingen zich veilig, geaccepteerd en fijn voelen, maar ook jij weer zelfverzekerd en met plezier voor de klas staat.

Neem gerust contact met me op voor een vrijblijvend kennismakingsgesprek.

info@twinkeling-coaching.nl

06 18729168

Boekentips en tips voor meer activiteiten;

In het gratis te downloaden ebook "108 werkvormen" van Klasse(n)Kracht staan nog veel meer leuke werkvormen, net als in het doosje "Wijzer in groepsvorming". Hier vind je bijvoorbeeld nog een aantal leuke complimentenspellen, zoals Wie is de complimentenmol.